

כדת של תורה

(פרשת החלב)

הספר הזה נכתב על פי העתקה מדוייקת [מהטעימ] קאסטא

בפרשת מלחמת החלב

שומעים ורואים איך שהרבנים המכשירים אינם יודעים בין ימינם לשמאלם בענין ניקור, מתורגם מלשון אידיש ללשון הקודש, אסיפה דחומה בהתאחדות ד' פרשת בראשית תשמ"ג לב"ק

בענין ניקור החלב

הטעימס האלו נמוצים בכל העולם

"הנה מלך יבוא לך צדיק ונושע הוא עני ורוכב על המור"

אור הזוהר 351 * חשוון תשע"ז

חלק ב

מפעל הזוהר העולמי

בנישאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

האדמו"ר מהאלמין

דבר מעניין. נו, ראו נא איך צירפו את המכתב מקטעים שונים (קריאות ביניים לא ברורות).

מזה נולד המכתב של התאחדותנו, שהם אמרו שאינם יודעים את מלאכת הניקור, הם אינם אומרים את דעתם על הניקור, רבה של שטראסבורג התעקש שכן יכניסו שלדעתנו בגרויסווארדיין לא השתמשו בבשר שלאחר הצלע י"ב. הוא סבור שיש כן לחתוך ישר לאחר הצלע י"ב, נו, הרי מותר לו להביע את דעתו.

נו, בקיצור, מיד אחר שחזרתי משם (אחד נכנס לתוך דבריו ולא ברור לנו מי), אני אומר רק מה שהוא אמר, ביכלתכם להתפלפל עמו, כך הוא אמר.

בקיצור, חזרתי הביתה - נו, - את המכתב הדפיסו. בישיבתי המשיכו לאכול בשר, הגם שאמרתי שהשגחה על בשר לא אתן, אך מאחר שהשתכנעתי שהסדר הוא שכאן סומכים על הרבנים המשגיחים, אין ביכלתי יותר לעשות דבר, הרי ברור שאף אחד לא יבקש ממנו למסור עדות שבאיטליה זה או אחר הניקור הוא טוב. אך ברור שבאופן כללי הסדר הוא טוב, ואם הרבנים המשגיחים אומרים שהוא כשר, אפשר לסמוך עליהם.

התחלתי לקבל טלפונים, לא אחד ולא שנים, נדמה שיש מביניהם כאלו היושבים כאן בחדר זה שהם גם יודעים על כך - מדוע אני שותק - אמרתי שאני שותק מאחר ושלדעתי לא חייבים לעשות כפי שעושים בירושלים, ואם לא עושים כך זה לא נורא, לכל אחד דיעה אחרת בנושא, ודעתי שונה.

בקיצור, החלו לטלפן אלי, ומספרים לי שמצאו בשר שתלה על היתד הנקרא "טענדערליין", מצאו דבר זה, ואחר כך מצאו משהו אחר.

השבתי ואמרתי, שמע נא אהובי ידידי, אינני יודע מה שמצאת, אני הרי אינני אחראי על כך

מיד כשהגעתי מארץ ישראל ועדיין לא הספקתי להגיד דבר, אצלי מה שאני עושה בפרטות, זה הרי לא עסק של אף אחד, אצלי בישיבה המשיכו להשתמש בבשר, הרי ידעו שאני חזרתי, אני התעניינתי הרי נתפרסם והרי זה סימן שאני סבור שלא אוכלים חלב, בקיצור התקשרו עמי בטלפון מספר פעמים.

כן, רוצה אני להוסיף כאן עוד משהו, מן הסתם בודאי ידוע לכם שיש מכתב מבי"ד הירושלמי שר' זלמן בריזל הוא יהודי ירא שמים, ושר' גד טוראביץ הוא מנקר טוב, ושבגלל זה יפרשו את הדבר, כאילו שמכיון שבית הדין שבירושלים אומר שר' זלמן בריזל זועק מרה שאוכלים חלב, והבית דין אומר שהוא יהודי צדיק, אם כן סימנא מילתא שבאמעריקא אוכלים חלב.

הלכתי בעצמי לבית הדין, ושאלתי אותם לדעתם. בקיצור, כל אחד מהרבנים אמר לי: דיברתי עם ... אותו אינני מכיר. דיברתי עם כל הבית דין, דיברתי עם הראש בית דין ר' משה ארי' (פריינד) שליט"א, עם ר' ישראל משה (דושינסקי). שאלתי אותם: מה הנכם טוענים בענין הניקור? בקיצור, הם השיבו לי שאינם יודעים את מלאכת הניקור. אמרתי להם אתם אומרים שאינכם יודעים, אם כן מה עשיתם, ועל כך השיבו לי, שרבי זלמן בריזל הקים כולל, בו לומדים אברכים הלכות ניקור, ולכן כתבנו מכתב שהוא יהודי ירא שמים ושגד טורביץ הוא מנקר טוב. אני מראה להם שכאן בארצות הברית לקחו את המכתב ההוא, וקישרו את הדברים. הראיתי להם מכתב שנכתב "להרבנים הגאונים בארצות הברית", אני הרי לא יודע מי הם אותם הרבנים הגאונים - חושבני שאלו שקיבלו את המכתב מר' זלמן בריזל - ור' גד טורביץ זועק שאינם מנקרים כפי שמנקרים בארץ ישראל ואוכלים חלב דאורייתא, ולאחר מכן צירפו לזה מכתב של הבית דין שהיהודים ההם הם יראים ושלמים, ואז קורה

עם יהודים הבאים ממקומות ששם נהגו לחומרא. אולי זו גם שאלה בהלכה, אם יש לזה דין של "ממקום שיצאו משם", אני איני אומר דבר, אין רצוני לפסוק, ברצוני רק להעמיד את השאלה, על כל פנים מאחר וגרים ביחד עם יהודים ממקומות ששם נהגו לחומרא, האם בכלל מותר למכור לו את אותו בשר, הרי המון העם אינו יודע, אם אומרים לו כשר, אז הוא חושב שזה כשר, האם צריך לעשות משהו בענין הניקור הירושלמי, הגם שאני מציין שלא עשו זאת בשום מקום, אך מאחר וישנם כאן גם יהודים מירושלים, הגם ששם אמרתי לר' זלמן בריזל, שהבית הדין שבירושלים יפסוק להם אם מותר לו לאכול כאן או לא.

קיימת שאלה נוספת, אני רק מציין מה היא השאלה, ולאחר מכן קיימת השאלה מה עושים בענין. אני אומר שללא כל ספק ישנם במרחקי העיר כאלו העוסקים במלאכת הניקור, אין כוונתי כאן למנקרים אלא לקצבים שהם אינם יודעים דברים מסויימים - ישנם כאלו - לכאורה על כך קיימת עצה שיבחנו את כל אחד מהם, ולתת להם קבלה. עד כמה שהיד משגת בענין, ניתן לשמור שמה שיודע וברור שלפחות שם לא יקרו מכשולים חס וחלילה. לדעתי זו הבעיה, ואני מציע שכל אחד יתבטא בנושא.

רבה של נירבאטור: שאלה אחת ברצוני לשאול את הרב מווינא, האם הוא שם לב לכך אם יש כאן מקומות שיוכלו להצביע עליהם שנוהגים שם לקחת מצלע י"ב וי"ג באופן אחר מפסק החתם סופר. הגיע לכאן רב עם מכתב של רב, וכתב מגילה שלימה מה צריך לעשות. תחילה הוא מתחיל בצלע י"ב וי"ג, ראשית, הרי לא ניתן לדחות כך את תשובה ס"ח - תמחול לי, תתן לי לדבר, ראשית, לא ניתן לדחות כך את תשובה ס"ח של החתם סופר, ולאחר מכן אני מוסיף ואומר עדות בתורת עדות, אם לא יגיד, בשמו של הרבי זי"ע. שאלתי את הרבי לפני כעשרים וחמש, לפני כשלשים שנה איך עלי לנהוג, והרבי השיב לי שעלי לנהוג כפי שנהגו גדולים אחרים בכל הונגריה ובכל המדינות שלנו, שלא ישנו דבר, אז מי יכול לקבל על עצמו ולהעיז לשנות, האם לעשות אחרת מכפי שהרבי זי"ע ציוה?

ובכל זאת, אם רוב הרבנים יחליטו לשנות, אני מקבל על עצמי את החלטת הרבנים, ואיני אומר שלא, אך אני יודע דבר אחד, שהרבי נתן לי אז מעין פקודה שאנהג כך, ועדיין ישנו קצב שמו סענדער ענגעל, שגם לו אמר הרבי שיעשה כן, ולכן אני שואל, אם כן, מדוע בכלל יש לעסוק בנושא, את הנושאים האחרים ניתן לברר. (מדברים, לא ברור). אז נכנסו להרבי זי"ע, אני יודע שניקרו צלע י"ב וי"ג.

הרב דבית הכנסת ווינא: עתה שמעו, האדמו"ר מפאפא אמר, שהוא יהיה כאן מיד, זה יותר מהכל, כשהאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל הגיע להתישב בסאטמאר ולקבל את הרבנות, הוא זימן לביתו את הבית דין ורצה שיקבעו שלא ישתמשו בצלע י"ב. ואז רבי אברהם חנוך ועוד

מה שמוצאים. אך זאת אבקש ממך, שיבוא אדם עם שם וכתובת, ושיביא עמו את הבשר ויאמר שהוא קנה זאת באיטליז זה, ואז אני מוכן ללכת לרב המכשיר, או לכל מקום שאמצא לנכון ללכת לשם, ואעסוק בנושא. בטעלעפאן אינני יכול לאשר או להכחיש זאת, בוא והראה לי ואז נראה מה יש לעשות, בינתיים עד היום לא בא אף אחד. עלי לציין למען האמת, מקודם היה כאן יהודי אחד שאני מכיר מההרים (קאנטרי), יהודי ליטאי, יכול להיות שזה נכון, אני לא אומר שזה לא נכון. יהודי בן תורה, הוא הביא לי מאיטליז בבארא פארק חתיכה גדולה של טענדערליין - זה לא חייב להיות? ... - כן שם בסוף היה חלק מחלב הכליות, זה אמת, זה יכול להיות, לא אגיד שזה לא נכון.

רבתי, אספר לכם דבר מעניין יותר, אני חושב שזה לא דבר שצריך לפרסם אותו, הייתי באחד הערים, לא אצלנו כאן, נסעתי למקומות שונים וביקרתי במקומות הרבה, ראיתי שם מנקר שבקי במלאכה במשך חמשה עשרה שנה, אני עברתי שם לתומי, לא הלכתי לבדוק כי זה לא עניין אותי, מה שרציתי זה רק לשמוע מה אומרים בנושא, ומה עושים שם. אמרתי לו: תראה לי טענדערליין שמן. אז הוא גם ידע ששם יש חלב, שם ליד הגוף. הוא טען שמורידים זאת, אך למעשה הוא השעיר כשעורה, היו שם שתי שעורות גם. אז אמרתי לו, אהובי ידידי, מדוע הנך עושה כזאת, אז הוא הוריד זאת, נו, זה הרי חשובון פשוט, שם הרבנים גם התחממו, בעל מלאכה שעושה את מלאכתו יום אחד כך ויום אחד כך, שאין לו עליו מורא של בשר ודם, הדבר יכול לקרות.

אני לא טוען שזה לא יכול לקרות, למעשה אני לא הלכתי לאותו העיר להדביק מודעות, אני רק הודעתי שם לרבני העיר, רבותי, כך וכך היה מעשה, ותמחלו ותסתכלו יותר טוב על מה שקורה בסביבותיכם.

אני הרי אומר, עכשיו ממש מקודם היה כאן יהודי והראה לי חתיכת בשר, ושאל אותי אם לדעתי כדאי שהוא יכניס זאת לרבנים, השבתי לו שזה לא מעניין, מאחר והולכים ממילא לעסוק כעת בנושא - יכול להיות - אני הרי לא יכול לקחת על עצמי אחריות על כך - בבארא פארק יש הרבה קצבים, ואינני יכול לקחת על עצמי אחריות ולומר שאין ביניהם כאלו המשאירים חלב. מה אוכל לומר על כך, דבר שאין על כך השגחה יכול בהחלט לקרות, שאותו אחד אינו יודע דבר, ואפילו אם הוא כן יודע, מאחר ואין שם השגחה, והוא יודע שאף אחד אינו בודק אחריו, יכול להיות, אין הכי נמי, ועל כך הרי יושבים ועל כך חושבים, רבותי זהו בקיצור.

ולמעשה, כפי שאני רואה זאת, ראשית קיימת בעיה של סדר הניקור, להעמיד את הדברים האם להמשיך ולנהוג על פי המנהגים כפי שנהגו במקומות מסויימים, כפי שאני אומר שבוודאי יש לכך מקור בפוסקים לקולא, או שרוצים לקבל על עצמינו חומרות מסויימות, מאחר ואנו דרים יחד

אחד מהבית דין הציגו בפניו את הקרן לדוד והחתם סופר. למחרתו כינס הרבי שוב את הדיינים ואמר, אם החתם סופר כותב כך, אז אני לא מרשה לעצמי לשנות.

רבה של נירבאטור מפסיקו: רבה של מאדע בורה דעה סימן ל' אומר, שבמקומות שונות עשו כך, והרב ממאדע מעיד, שבמקומותינו למדו טוב שולחן ערוך יורה דעה.

רבה של ווין ממשיך: לא בשל כך, כך הוא הפשט, כי מחר כל מאן דהוא. אני רוצה לומר כאן כעת, שיאמר זאת מי שרוצה. זה קרה אצל תלמיד חכם גדול מורה הוראה בישראל, היו שם שלשה אנשים מקלי הדעת, נכנסו אליו ואמרו לו שרוצים לדבר אתו בעניני ניקור. הרב ההוא הביט עליהם, והוא ראה אחד מהם, א א א (בביטול) מובן מאליו שאתם לא הייתם אוכלים מהשחיטה או מהניקור שלו, הוא רצה להתחיל להתפלפל עמו בהלכות ניקור, שהוא יאמר שהוא רוצה, אני לא יכול לומר מי, מי הוא מה, קיצורו של דבר, קרה שנאלץ לזרוק אותם מהבית. הם רוצים, הם רוצים, במיוחד כשהמנקה אינני כלל יודע מהיכן הוא בא והיכן הוא משרת, כל זאת קרה.

השאלה היא, שלדאבונינו קורה, רבותי, זה לא הענין, הירושלמי אומר רבה של ברעזשאן מצטט זאת, הסוף לא יהיה שתגיד על אסור מותר, אלא אתה עוד תגיד על מותר אסור - כן, רבה של סעמיהי ז"ל בשנה האחרונה קודם פטירתו, עמד בכל נדרי. הוא פלא, עמד בכל נדרי ואמר, רבותי, בן אדם, - כך אמר - אני הנני מתקרב לשבעים שנה, וברצוני לשוב בתשובה בדברים שבין אדם למקום. אבער בענינים שבין אדם לחבירו, הרי צריך לרצות את חבירו. הנני רב כאן כעשרים וחמש או עשרים ושמונה שנים, יתכן שקרה לי שהטרפתי איזה עוף שהוא כשר על פי הלכה, ואם כן גרמתי לכם נזק, לכן הנני מפיס אתכם שתמחלו לי...

כך היה המעשה, זה לא שהולכים להחמיר והכל על מקומו יבא בשלום. תאמינו לי, אינני מקיל גדול כל כך, האדמו"ר מסאטמאר ז"ל חשש להחמיר מחמת שיטת החתם סופר, הגמרא אומרת שאפילו אם הקפיד על חסא, אך מכיון שיצא מפומיה דרב, על אף שחזרת במשנה היא הראשונה.

אז הרי הפשט הוא כך, זהו עוד הסיפור הישן, אתם הרי יודעים מי מהפטומות, כל סיפור המעשה. כואב לי שאנחנו מתעסקים כלל עם הנושא, כואב לי שאנו מתעסקים עם צלע י"ב, רוצים לתקן, כפי שרבה של מאנטיוועדא אומר שמנקה יהיה חייב לקבל סמיכה של רבנים, על כן תבוא עליו ברכה, לא ירים איש את ידו ואת רגלו, את זה אנחנו צריכים לעשות בכל תוקף ועוז, ועל זה כולנו חייבים לעמוד, כל מי שלא יהיה, אין חילוק במי מדובר אין בודקין מי הוא בעל האיטליז ולאיזה חוג הוא שייך, איטליז ללא השגחת רב יש לפסול אותו מכל וכל והבשר שלו טריפה, למה? כפי שכבר אמר הרב

דמאנטעווידעא, שמא ישאר כשעורה, או בגלל מי שיטפל בבשר וכלל לא יידע איך לטפל. עשינו כיום. מוכרחני להגיד לכם כאן את האמת, עשינו תקנות, אמרתי לאהרן וויינשטאק ששנים ושלושה דברים הוא חייב לנקר כך, בכדי שחלילה לא ייצא מתחת ידו חלב, והוא אמר שהוא מקבל על עצמו את התקנות החדשות.

היושב ראש: מדוע אי אפשר לתקן שהמשווקים ("האלסעיל") יאלצו לנקר את כל הבשר?

תשובה: כן, הוא אומר, שגידין וחוטין איננו יודע איך לעשות זאת, אבל חלב הוא יודע איך להוריד.

רבה של נירבאטור: יכול אני להגיד בשמו של וויינשטאק, שהבטיח לי שישכנע את בעלי במשחטה, שכבר שם יורידו את החלב, ולמנוע בכך שיגיע בשר לא מנוקד לאיטליזים.

הרב מסיגעט מפסיקו: רק רגע, תסלח לי. אני הרי הייתי עם הרב מווינה, ביחד עם עוד כמה רבנים אצל וויינשטאק - ובינתיים עשינו כל כך הרבה תיקונים, כגון מה שהתחייב שתוך ארבע שבועות - רבה של וינה קורא קריאת ביניים: שש שבועות - נכון, שש שבועות, אני כבר לא זוכר, נכון, הרב מווינא הצליח לשכנע אותם, שם יש מנהל ומנקה ששמו מענדל, תשמעו לי, אני הצלחתי כל כך הרבה לפעול שם, שמהמשחטה הבשר מגיע ישירות אליו, ולשם מגיעים בעלי האיטליזים המזמינים אצלו את הבשר, וממילא יכול להיות.

רבה של ווינא: בשר שעדיין לא הוכשר? (הרב מסיגעט ממשיך): בודאי כמו שמובילים אותם חתיכות חתיכות, אז ממילא יש חשש שמא...

למה? שאלתי את אהרן (וויינשטאק), יכול להיות שיקרה כך, ואז הוא השיב שזה בהחלט יכול להיות - כשהבשר חם וחותרים, קורה הרבה פעמים שהגוי - כפי שהוא מצווה לעשות - חותך מהצלע י"ג, ואז זה קשה מאוד, וממילא מגיע הטבור, וכל חלק האחוריים אינו יכול להיכנס פנימה, קורה לפעמים שהנכרי אינו טוב וזה חודר פנימה, וזה מגיע אליו. מובן מאליו שבמקום יש משגיח, וכשהוא רואה שזה חתוך אז הוא מוריד זאת מעצמו. זה מגיע לאטליז - כפי שרבה של מאנטעווידעא אמר שהוא אינו בקי, יכול לקרות שהוא חותך כך, וזה מה שקורה, בינתיים האיש שעושה זאת אצלו הוא יהודי, וזה דבר קשה, כי זה מגיע לפנות בוקר, וחייבים שיהיו להם אנשים מיוחדים, הבשר אינו מגיע באמצע היום בשעת העבודה, הנכרי מוריד את הבשר מהמשאית, וכולם מגיעים למקום לפנות בוקר ולוקח את הבשר.

בקיצור, סידרנו עמו שבמשך כפי שהוא אומר ששה שבועות, כמדומה לי שסוכם על ארבע שבועות, והוא קיבל על עצמו להחזיק שם משגיח, שיבדוק את כל הבהמות המגיעים למקום, אם לא הגיע יחד עם הבשר גם חלק אחוריים.

רבה של ווינא: לא רק הטבור, ישנם האומרים שזה חלק מחלב הכסלים, אתם ראינו את השלייעם, שם זה מצוי, זה יורד באחד - מישהו צועק: כן, זה כזה הייטעל, הייטעל דק - תשובה! לא דק, זה בכלל לא כל כך דק.

רבה של סיגעט (בקול מחאה): אני חושב שעליכם להבין שלפעמים יכול גם להיות איזה מכשול, עוד יחשבו שמגיעים לאטליזים דברים כאלה.

שמעו זאת שוב, אני מוסר ואומר זאת כפי שאני הבנתי את זה, צריך ללבן עמו שוב את הנושא.

(רבה של ווינא מפסיקו) רבה של סיגעט ממשיך: רק רגע, אני הבנתי, רק רגע, שהוא ישמור שלא יגיע חלק אחוריים, שלא יוכל כלל להגיע חלק כזה, ואת זה ניתן בקלות לסדר, הוא בודק זאת, ומענדל הנ"ל, המשגיח.

הרב לייטנער שואל: טענדערליין...

תשובה: רק רגע, תשמע, הטענדערליין (כולם מדברים). תשמע רק רגע, אתם חושבים שהקצבים קונים מהטענדערליין, מי קונה זאת, מי צריך זאת, רק רגע, שב בשקט, תשמע מה שאומרים, תשמע פעם אחת מה שאומרים לך, רבה של ווינא (ווינער רב) תאפשר לי להגיד לך משהו מכל הדברים שיש לך.

אני בטוח שאלו דברים חתרניים, אין לי ספק שאלו שקרים, כי הם כלל לא מוכרים טענדערליין, מדברים שיש להם טענדערליין, זוהי עלילה. אני אומר לכם משהו, כיום אני מכיר כל כך טוב את המסכת הזו, מה קרה כאן באמת, מאחר וכפי שזה התחיל, כפי שרבה של מאנטעוויידעא אמר כבר, שלרבנים הגיע המכתב של הרב מסקווער. זה היה בתקופת חג הפסח, ואז סוכם שצריך לעשות משהו, ראינו כפי שאמר מקודם, שבכל צלע י"ב עשו כפי שנהגו לעשות בעבר, ונהגו כך על פי שיטת החתם סופר, כך נהגו ברוב המקומות ודי, וכפי שהחתם סופר בעצמו כותב שמדובר בניקור קל, ושלא צריכים כלל לכך אומנות - כן, כך כותב החתם סופר - אינו חמור כל כך, וגם מפני שבעצם זה אינו חלב, הוא הרי קובע שאין שם חלב כלל. בש"ך כתוב ברור שבצלע י"ג אין חלב בנמצא כל עיקר, באותו צלע אפילו כשחותכים אותו בכדי שיוכלו לחתוך טוב, ושלא יטעו, אך בבשר עצמו אומר החתם סופר שאין בזה חלב ואין עליו שום חולק, הבית שלמה גם אומר אותו דבר, הוא אומר, בגלילותינו לא נוהגים כך.

ועוד יותר, אותו חשש, ושם היכן שהבית שלמה אומר, תעינו בפנים, מדובר שהקצב לא ניקר כלל את הבשר, זה מה שקרה שם, שמאחר ולא היו רגילים לנקר את הבשר הרי הכין הוא את הבשר ומכר אותו, והוא אומר שם כמו ... ובשביל זה הוא קונס אותו, והוא מביא דעת תורה, הוא גם מציין זאת כך, מה אתה רוצה יותר?

ואז אם יש חלק כזה הוא יוריד אותו, כך שלא יוכל להיות במציאות שזה יגיע לקצב, ושיהיה איזה קצב שלא יהיה מכל העיר הקונה אצלו בשר לא יהיה אצלו חלק אחוריים. - שיהיה... עם הטבור (רבה של טארטיקוב שואל - אולי אפשר לפעול אצלו מיד, מדוע צריכים לחכות על זה ששה שבועות?).

תשובה: תשמע לי, הרב דוויין! - בקול חזק - רבותי, תאפשרו לי תחילה להגיד - אני הרי אומר לכם (רבה של טארטיקוב שואל? אולי תוכל לעשות זאת?) משיב הרב מסיגעט, טוב, טוב, רבה של ווינא אני רואה כבר הצליח כאן, תשמע לי.

רבה של ווינא מתערב: הנני אוחז כבר יותר רחוק, דיברנו עמו היום, טלפנתי אליו ואמרתי לו, שהנני הולך לאסיפה, אתה הרי יודע שאני הגנתי עליך, אני התחזקתי, אמרתי לו אנחנו עומדים היום בין כסא לעשור, עוד אעשה את מה שניתן לעשות, ישנם קשיים, אני לא רוצה להגיד, אני לא רוצה לומר שזה לא טוב, הוא אמר שאני צריך להבין שהבשר שהוא מכשיר הוא מוסר למנקרים שלו, ור' מענדל מסתכל על הבשר שמוציאים לאטליזים בכל הצדדים, זה הרי אני אומר לר' אהרן - את זה אמרתי היום - תדע, אל תחפש צרות לכלל ישראל, אני מבטיח לך, שאפילו יעלה לך עוד שני אנשים - שלכאורה זה אינו אמת, - אבל טוב שיורידו גם את ה"שלייעם", אמרתי לו שיבואו "שלייעם" אחרים וחלב אחר, רק חוטין אתה אינך צריך לנקר, כי החוטין כבר ...

רבה של סיגעט: לא, אינו יכול, שמא יקח את הכל, כי יש גם בטרפס הכבד.

רבה של ווינא: חוטין הוא אינו יודע, אך חלב הכליות לא יהיה בטענדער, ובכך הסרנו למעשה את החלב, כי חוטין זה משהו אחר לגמרי. הרי ראינו שחייבים לקלוף בשלשה מקומות, את זה חייב לעשות כל קצב, הוא אינו יכול למלוח את הבשר, הרי לא יקחו ממנו מאותו קצב וזה הרי דבר גדול.

שאלה: האם יורידו את הקרום, ביחד עם הכל?

תשובה: הוא מוציא גם את הקרום. כן, דיברתי היום, טלפנתי אליו, תשמעו, כדי שתדעו דבר ברור, שמה שניתן לפעול אצלו בטובות, ומדברים עמו בארבע עינים, אני הסברתי לו שתבין שמחר יגיע מישהו ומחרתיים יגיע אחר. אני יודע שלא יתכן מציאות שבעולם, שלא יהיה מישהו שלא יוכל למצוא (צעקות מכל הצדדים).

רבה של נירבאטור: אני הייתי רוצה, רק רגע! הרי כל העניין נפל עלי, אני אהי' מוכרח להעמיד אדם שישמור ויוריד את כל הדברים האלו, את הקרומים, אני מפחד מן הציבור, אם הקרומים לא יורידו כליל.

רבה של ווינא: לא את הקרומים אמרתי, את השלייעם.

שאלה: מה זה שלייעם? מהו השלייעם? הטבור?